

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
БЕОГРАД

Пословни број: К-По₂ 1/2014

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
са објављивања пресуде дана 20. јуна 2019. године

Председник већа:

Констатује се да су дана 20.06.2019. године у Виши суд у Београду, Одељење за ратне злочине ради објављивања пресуде, у предмету К-По₂ 1/2014 приступили:

-заменик Тужиоца за ратне злочине Огњен Ђукић;

- окривљени Зоран Косијер.
- окривљени Радован Влајковић,
- окривљени Саша Стојановић,
- окривљени Јован Димитријевић,
- окривљени Радисав Јосиповић.

Браниоци окривљених:

- бранилац окривљеног Милана Девчића, да ли је приступио?

Адвокат Бранкица Мајкић: Присутна.

Председник већа:

- адвокат Бранкица Мајкић,
- бранилац окривљеног Жељка Крњајића, адвокат Радоје Алексић?

Адвокат Светлана Павловић: За кога се јавља адвокат Павловић Светлана по заменичком пуномоћју.

Председник већа: За кога се по заменичком пуномоћју у списима јавља адвокат Светлана Павловић,

- бранилац окривљеног Дарка Перића, адвокат Јасмина Живић,
- бранилац окривљеног Радована Влајковића, адвокат Бранко Лукић, за кога се јавља по заменичком пуномоћју у списима адвокат Борис Зорко,
- бранилац окривљеног Радисава Јосиповића адвокат Ђорђе Калањ, за кога се јавља по заменичком пуномоћју у списима адвокат Бранко Димић,

-бранилац окривљеног Јована Димитијевића адвокат Гордана Живановић,

-пуномоћник оштећених Стјепана Пеулића и Ивана Мујића, адвокат Марина Кљаић.

У публици су присутни: Анђелка Марковић, Градимир Налић, Милош Пузовић, Радован Радојчић, Анђелко Шалипур, Ленка Стојановић, Војислав Стојановић, Владимир Стојић, Сања Томић, Милош Урошевић, Даворка Велеци Чичак, Марија Бадањак, Јелена Бакета, Дамјан Брковић, Урош Дробњак, Зоран Дробњак, Еуген Јаковчић, Виолета Јосиповић, Владо Крпан, Петар Лемуновић, Станиславка Зајевић, Ивана Жанић и Марија Ивановић.

Објављивање пресуде се тонски и оптички снима, а тонски запис ће бити саставни део записника о објављивању пресуде.

Устаните.

Упозоравају се сви присутни да не нарушавају ред у судници. Косијер, то се и на Вас односи. Не упадајте у реч, нисте добили реч.

У ИМЕ НАРОДА

Виши суд у Београду, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Зоране Трајковић, председника већа и судија Мирјане Илић и Дејана Терзића чланова већа, у кривичном поступку КПо2 1/2014 након већања и гласања једногласно је донео, а дана 20.06.2019. године јавно објављује:

ПРЕСУДУ

Окривљени Жељко Крњајић, Милан Девчић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић и Зоран Косијер са личним подацима као у списима

КРИВИСУ

Што су:

I

Окривљени Жељко Крњајић

1. Дана 10.10.1991. године у Ловасу у Републици Хрватској која је била у саставу тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије у својству командира Станице милиције Товарник кршећи правила међународног права садржана у члану 3 Четврте Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, члану 13 став 1 и 2 у вези члана 4 став 1 и 2 тачка а), е) и х) Допунског протокола о заштити жртава немеђународних (унутрашњих) оружаних сукоба (Протокол II) уз наведену Конвенцију за време унутрашњег оружаног сукоба који се водио у Републици Хрватској између Југословенске народне армије, Територијалне одбране и добровољачких састава, са једне стране и организованих оружаних

формација Збора народне гарде и Министарства унутрашњих послова Републике Хрватске, с друге стране, током напада који се одвијао по Наређењу команданта Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде Југословенске народне армије, Стр.пов. број 350-1 од 09.10.1991. године, наредио да се изврши напад на цивилно становништво села Ловас тако што је командовао да припадници оружане групе састављене од припадника Станице милиције Товарник, Територијалне одбране Товарник и добровољачке оружане групе „Душан Силни“ у саставу снага Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде Југословенске народне армије, отварају ватру из пешадијског наоружања, бацају бомбе и друге експлозивне направе на куће мештана хрватске националности, што су они и учинили, услед чега су запаљене куће Ивана Оструна у улици Иве Лоле Рибара, Вида Кризманића у улици Фрање Рачког, Амалије Мартиновић, Јосипа Краљевића, Ивана Цоњара и Ивице Грчанца у улици Краља Томислава, а пуцњима из ватреног оружја лишени живота Вид Кризманић у улици Фрање Рачког, Иван Острун у улици Иве Лоле Рибара, Мирко Гргић, Цецилија Бадањак и Данијел Бадањак у улици Прерадовићевој, Јосип Пољак у улици Марка Орешковића и Паво Ђаковић у улици Стјепана Радића,

2.Лично примењивао мере застрашивања према цивилним лицима хрватске националности тако што је у улици Краља Томислава испред куће у којој је живео оштећени Томислав Шелебај уперео пушку у правцу његовог тела претећи да ће га убити и гурао га, у улици Млинској уперео пушку у леђа оштећене Марице Ходак, а на углу улице Прерадовићеве и улице Анте Старчевића, тукао оштећеног Јосипа Јовановића ударајући га ногама у пределу стомака и ногу,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗЈ

II

Окривљени Милан Девчић

Што је:

У периоду од 10.10.1991. године до краја октобра месеца 1991. године, у Ловасу у Републици Хрватској која је била у саставу тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије кршећи правила међународног права садржана у члану 3 Четврте Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, члану 13 став 1 и 2 у вези члана 4 став 1 и 2 тачка а), е) и х) Допунског протокола о заштити жртава немеђународних (унутрашњих) оружаных сукоба (Протокол II) уз наведену Конвенцију, за време унутрашњег оружаног сукоба који се водио у Републици Хрватској између Југословенске народне армије, Територијалне одбране и добровољачких састава, са једне стране и организованих оружаных формација Збора народне гарде и Министарства унутрашњих послова Републике Хрватске, с друге стране, у својству командира Станице милиције Ловас и представника самовласно успостављене локалне власти цивилно-војног карактера, заједно са окривљеним Љубаном Деветком, комадантом села и директором

Земљорадничке задруге „Ловас“ са широким цивилним и војним овлашћењима, према коме је кривични поступак обустављен услед смрти и Миланом Радојчићем, командантом Територијалне одбране Ловас према коме је кривични поступак обустављен услед смрти

1. Нечовечно поступао према цивилном становништву хрватске националности тако што је учествовао у задржавању и затварању цивилног становништва у импровизоване, нехигијенске и просторно неусловне затворе које је формирала самовласно успостављена локална власт цивилно-војног карактера, и то у затвор који се налазило у две мале канцеларије изнад механичарске радионице Земљорадничке задруге „Ловас“ у коме су били затворени

-у периоду од 10.10.1991. године до 11.10.1991. године Иван Пољак, Андрија Балић, Пава Антоловић, Никола Бадањак, Павле Шимуновић, Златко Краљевић, Иван Антоловић, Томислав Антоловић и Мата Батаковић, у периоду од 10.10.1991. године до 12.10.1991. године Емануел Филић, у периоду од 11.10.1991. године до 13.10.1991. године Мате Мађаревић, у периоду од 10.10.1991. године до 16.10.1991. године Јаков Пеулић и Берислав Филић, а три дана дана у периоду од 10.10.1991. године до 16.10.1991. године био затворен Антон Кризманић,

-дана 10.10.1991. године били затворени Марко Филић, Петар Бадањак, Јосип Јовановић, Иван Видић, Андрија Девчић, Марко Дамјановић, Зоран Кризманић, Ђуро Кризманић, Алојз Кризманић, дана 11.10.1991. године Дарко Павлић, Жељко Павлић и Стипе Долачки, дана 12.10.1991. године Фрањо Панђо који су потом одведени и затворени у други импровизиран, нехигијенски и просторно неуслован затвор, који се налазио у подруму Месне заједнице и дворишту ограђеном жицом, а тела тих лица су након 18.10.1991. године пронађена на различитим локацијама у селу Ловас

-дана 15.10.1991. године у затвор који се налазио у подруму Месне заједнице и дворишту ограђеном жицом били затворени Ђура Антоловић, а неутврђеног дана у периоду од 10.10.1991. године до 18.10.1991. године Стјепан Лукетић и Марија Фишер,

2. У периоду од 10.10.1991. године до 18.10.1991. године нечовечно поступао према цивилном становништву хрватске националности тако што је наређивао примену понижавајућих и дискриминаторских мера према Бранки Балић, Ани Цоњар и Јосипу Лукетићу које су се огледале у томе што им је говорио да своје куће обележе белим тканинама, а да око руку носе беле траке

3. У периоду од 10.10.1991. године до краја октобра месеца 1991. године у просторијама Станице милиције у Ловасу телесно повређивао приведено и затворено цивилно лице Петра Вулету тако што га је ударао ногама и рукама у пределу ребара, псовао га и претио му, телесно повређивао приведено и затворено цивилно лице Марка Грчанца тако што га је ударао гуменом палицом по глави услед чега је крварио и терао га да лиже своју крв са стола, телесно повређивао приведено и затворено цивилно лице Ђуру Антоловића тако што га је ударио металним боксером у пределу вилице, од ког

ударца је пао и крварио, а када је кренуо да устане нн стражар га је ударио шипком, након чега је спроведен у подрум Месне заједнице,

-чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва у саизвршилаштву из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ,

III

Окривљени Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић и Зоран Косијер

Што су:

У периоду од 17.10.1991. до 18.10.1991. године у Ловасу у Републици Хрватској у саставу тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије кршећи правила међународног права садржана у члану 3 Четврте Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, члану 13 став 1 и 2 у вези члана 4 став 1 и 2 тачка а), е) и х) Допунског протокола о заштити жртава немеђународних (унутрашњих) оружаних сукоба (Протокол II) уз наведену конвенцију, за време унутрашњег оружаног сукоба који се водио у Републици Хрватској између Југословенске народне армије, Територијалне одбране и добровољачких састава са једне стране и организованих оружаних формација Збора народне гарде и Министарства унутрашњих послова Републике Хрватске, с друге стране,

окривљени Дарко Перић резервни капетан прве класе, у својству команданта Противдиверзантског одреда Територијалне одбране Ваљево наредио да се нечовечно поступа према цивилном становништву, а окривљени Радован Влајковић, резервни поручник у својству командира Противдиверзантске чете, окривљени Радисав Јосиповић резервни поручник, у својству командира првог вода исте чете из састава Противдиверзантског одреда Територијалне одбране Ваљево, окривљени Јован Димитријевић, Саша Стојановић и Зоран Косијер, припадници добровољачке оружане групе „Душан Силни“ нечовечно поступали према цивилном становништву на тај начин што је окривљени Дарко Перић дана 17.10.1991. године себи потчињеним старешинама, поручницима Радовану Влајковићу и Радисаву Јосиповићу, издао наређење које је добио од Миодрага Димитријевића, активног војног лица у чину потпуковника Југословенске народне армије, помоћника Начелника штаба за оперативно-наставне и обавештајне послове Четврте оперативне зоне Територијалне одбране Ваљево, са задатком координације заједничких дејстава између јединица Четврте оперативне зоне и Друге пролетерске гардијске моторизоване бригаде Југословенске народне армије на простору Републике Хрватске, највишег војног старешине по чину и рангу у Ловасу, према коме је кривични поступак раздвојен, које су заједнички донели Миодраг Димитријевић и Љубан Деветак командант села и директор Пољоприврне задруге „Ловас“ са широким цивилним и војним овлашћењима, да дана 18.10.1991. године у извиђање и претрес терена крене оружана група састављена од припадника Противдиверзантске чете Противдиверзантског одреда из састава Територијалне одбране Ваљево, припадника оружане групе „Душан Силни“ и

два мештанина као водича, а да се при извршењу тог задатка поведу и користе претходну ноћ затворени и задржани цивили као живи штит од евентуалних напада хрватских оружаних снага, чему је претходило јавно улично објављивање обавезе окупљања свих мушкараца Ловаса старости од осамнаест до шездесет пет година испред зграде задруге дана 17.10.1991. године, коју објаву је Томиславу Шелебај крећући се улицама уз добошарење гласно саопштавао грађанима, а када су се исти окупили испред задруге припадници оружане групе „Душан силни“ и противдивезантске чете Територијалне одбране Ваљево су их претресли, пописали, неке од њих физички злостављали, наредили им да целе ноћи морају непомично да седе на дрвеним клупама при чему је испред њих на узвишеном трему био постављен пушкомитраљез, а око њих наоружани стражари, а када су Радован Влајковић и присутни војници изразили неслагање са добијеним наређењем, окривљени Дарко Перић им поновио исто и рекао им да се то наређење мора извршити

па су окривљени Радован Влајковић и Радисав Јосиповић поступајући по добијеном наређењу дана 18.10.1991. године дошли са око педесет војника из састава Противдиверзантске чете Територијалне одбране Ваљево до дворишта Земљорадничке задруге, где је формирана колона од претходне ноћи затворених цивила у којој су били: Маријан Марковић, Томислав Сабљак, Дарко Солаковић, Иван Палијан, Златко Пањик, Славко Кузмић, Иван Сабљак, Мијо Шалај, Иван Краљевић, Петар Бадањак, Златко Божић, Антун Пањик, Марко Видић, Марко Сабљак, Мато Ходак, Иван Цоњар, Славко Штрангаревић, Јосип Туркаљ, Стјепан Пеулић, Станислав Фрањковић, Иван Мујић, Златко Тома, Љубо Солаковић, Бошко Бођанац, Јосип Герстнер, Мато Краљевић, Јосип Сабљак, Емануел Филић, Милко Кесер, Милан Радмиловић, Марко Филић, Милан Цоњар, Владо Бошњакковић, Петар Палијан, Славко Лукетић, Јосип Антоловић, Драгутин Кризманић, Жељко Сомборац, Андрија Балић, Томислав Шелебај, Петар Вулета, Ђука Радочај, Павле Шимуновић, Драго Сабљак, Јосип Острун, Антон Кризманић, Антун Лукетић, Јосип Лукетић, Драган Сабљак и Влатко Палијан, коју колону цивила су окривљени Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић и Зоран Косијер заједно са осталим припадницима оружане групе као оружана пратња спровели од Земљорадничке задруге до минског поља које се налазило са десне стране пута у смеру њиховог кретања према погону фабрике “Борово”, а приликом спровођења је један од припадника из оружане пратње лишио живота пуцњима из ватреног оружја Бошка Бођанца претходно тешко претученог и повређеног, а по доласку на минско поље њихова лица су наредила цивилима, који су уз оружану пратњу окривљених доведени из дворишта Земљорадничке задруге, да са пута скрену у минирано поље детелине, а затим да се држећи се за руке крећу по ширини поља, а потом по дужини и да при том ногама разгрћу детелину лево и десно, што су они по њиховој наредби који су у колони спроведени на ту локацију и чинили, док су се истовремено окривљени Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић и Зоран Косијер кретали иза њих и са стране, на безбедном одстојању, а након што је цивил Иван Краљевић пао преко постављене mine која се активирала, један број припадника из оружане пратње је на цивиле отворио и пушчану паљбу, услед којих дејстава је смртно страдало деветнаест цивила, и то:

Маријан Марковић, Томислав Сабљак, Дарко Солаковић, Иван Палијан, Златко Пањик, Славко Кузмић, Иван Сабљак, Мијо Шалај, Иван Краљевић, Петар Бадањак, Златко Божић, Антун Пањик, Марко Видић, Марко Сабљак, Мато Ходак, Иван Цоњар, Славко Штрангаревић, Јосип Туркаљ и Лука Балић, а дванаест цивила повређено и то: Стјепан Пеулић, Станислав Фрањковић, Иван Мујић, Златко Тома, Љубо Солаковић, Јосип Герстнер, Мато Краљевић, Јосип Сабљак, Емануел Филић, Милко Кесер, Милан Радмиловић и Марко Филић,

а окривљени Саша Стојановић након престанка експлозија и пушчане паљбе је цивилима Ђуки Радочају, Томиславу Шелебају и Драгутину Кризманићу који су остали у минском пољу са асфалтног пута и безбедног растојања наређивао да разминурају преостале неексплодираних мине, иако за то нису били обучени тако што им је давао упутства на који начин да то ураде

-чиме су окривљени Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић и Зоран Косијер извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва у саизвршилаштву из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Па суд окривљене Жељка Крњајића, Милана Девчића, Дарка Перића, Радована Влајковића, Јована Димитријевића и Зорана Косијера применом одредби чланова 5 став 2, 33, 38, 41 и 50 КЗ СРЈ, окривљеног Радисава Јосиповића применом одредби чланова 5 став 2, 33, 38, 41, 42, 43 и 50 КЗ СРЈ, а окривљеног Сашу Стојановића применом одредби чланова 5 став 2, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ

О С У Ћ У Ј Е

На казне затвора и то:

Окривљеног **Милана Девчића** на казну затвора у трајању од **8 (осам) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 29.05.2007. године када је слободе лишен до 13.10.2010. године када му је притвор укинут,

Окривљеног **Жељка Крњајића** на казну затвора у трајању од **6 (шест) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од од 28.05.2007. године када је слободе лишен до 24.09.2007. године када је притвор према њему укинут,

Окривљеног **Дарка Перића** на казну затвора у трајању од **5 (пет) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 29.05.2007. године када је слободе лишен до 21.10.2008. године када је притвор према њему укинут,

Окривљеног **Радована Влајковића** на казну затвора у трајању од **5 (пет) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 29.05.2007. године када је слободе лишен до 24.09.2007. године када је притвор према њему укинут,

Окривљеног **Радисава Јосиповића** на казну затвора у трајању од **4 (четири) године**, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 29.05.2007. године када је слободе лишен до 24.09.2007. године када је притвор према њему укинут,

Окривљеног Јована Димитријевића на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 19.09.2008. године када је слободе лишен до 25.09.2008. године када је притвор према њему укинут,

Окривљеног Сашу Стојановића на казну затвора у трајању од 7 (седам) година а

Окривљеног Зорана Косијера на казну затвора у трајању од 6 (шест) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 28.05.2007. године када је слободе лишен до 24.09.2007. године када је притвор према њему укинут,

Окривљени Жељко Крњајић, Милан Девчић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић и Зоран Косијер се на основу одредбе члана 264 став 4 ЗКП ослобађају дужности плаћања трошкова кривичног поступка и паушала суду.

Можете да седнете.

Образложење

Од догађаја који је предмет овог кривичног поступка је протекло скоро двадесет осам година, али без обзира на протек времена, сложеност предмета и бројност испитаних сведока, суд је свестрано и са посебном пажњом оценио све изведене доказе, како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности и утврдио чињенично стање као у изреци пресуде.

Чињенице које се тичу организације и припрема напада на Ловас, суд је утврдио из одбране окривљеног Жељка Крњајића, исказа сведока и одбрана окривљених који су били припадници оружане групе током напада на Ловас, Наредбе командната Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде број 296-1 од 03.10.1991. године, Наређења Команде Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде Строго пов.број 336-1 од 07.10.1991. године, Наређења Команде Прве пролетерске гардијске механизоване дивизије, Строго пов. број 851-25 од 09.10.1991. године, Наређења за извиђање Команде Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде, Строго пов.број 346-1 од 09.10.1991. године, Редовног борбеног извештаја Команде Прве пролетерске гардијске механизоване дивизије Строго пов.број 3-417 од 09.10.1991. године, као и из Наређења за напад ОП број 9 Команде Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде Строго пов.број 350-1 од 09.10.1991. године, које је потписао командант, потпуковник Душан Лончар у коме је наведено да су у Ловасу стационаране снаге ЗНГ јачине око једне чете, да се већи део становништва села непријатељски односи према припадницима Југословенске народне армије, да се део становништва српске националности пријатељски односи према Југословенској народној армији, да је командант Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде, потпуковник Душан Лончар одлучио да се изврши напад на Ловас, тако што ће се обухватним дејствима блокирати ивице села и дејствовати по објектима у истом, а помоћним снагама извршити чишћење села од припадника ЗНГ и МУП, као и становништва које је непријатељски настројено, да се одред Територијалне одбране препотчињава бригади, да га треба прихватити, организовати и припремити за извршење задатка.

Суд је командну улогу окривљеног Крњајића, који је био дугогодишњи становник Ловаса и добар познавалац становништва тог места, приликом командовања оружаном групом која је била састављена од припадника Станице милиције Товарник, Територијалне одбране Товарник и добровољачке оружане групе „Душан Силни“ утврдио из одбрана окривљених и исказа сведока који су учествовали у нападу на Ловас у групи којом је командовао Жељко Крњајић . Чињеница да је у наређењу за напад било наведено да је потребно извршити чишћење од непријатељски настројеног становништва, које наређење је саопштено оружаном групи пре поласка у напад, а да је за команданта оружане групе одређен Жељко Крњајић, као добар познавалац становника Ловаса, њихових породичних прилика, професија и политичког опредељења, који је учествовао и у договорима око напада на Ловас, потврђује његову улогу конкретном приликом.

О поступању окривљеног приликом уласка у Ловас према цивилном становништву за које је сматрао и процењивао да ли је непријатељски настројено и њиховој имовини, изјашњавали су се неки од окривљених у овом поступку и сведоци становници Ловаса који су 10.10.1991. године имали контакт са окривљеним Жељком Крњајићем управо код својих кућа, а чије исказе је суд прихватио, будући да су били међусобно сагласни у погледу релевантних чињеница,

Суд је ценио наводе одбране окривљеног Крњајића, који је истицао да се са својом оружаном групом кретао искључиво улицом Иве Лоле Рибара, али их није прихватио налазећи да су неуверљиви и противречни осталим изведеним доказима, из којих произилази да кретање припадника оружане групе која је ушла у Ловас није било стриктно у једној улици, већ су се исти кретали у више различитих улица, које иначе нису биле просторно и међусобно веома удаљене. Такође, суд није прихватио ни његову одбрану у делу у коме је наводио да се његово кретање кроз Ловас сводило искључиво на поздрављање са локалним становништвом која се се скривало у подрумима током напада на Ловас и које је из тих подрума излазило, након што су их он и припадници оружане групе којом је командовао дозивали, јер је иста противречна осталим изведеним доказима, како исказима управо цивила који су испитани у својству сведока и који су имали прилике да виде поступање окривљеног Крњајића конкретном приликом, тако и наступелим последицама.

Суд је утврдио да је Милан Девчић био командир Станице милиције Ловас у периоду који се наводи у оптужници и није прихватио његову одбрану у делу у коме је оспоравао и то својство и период у коме је то био, будући да је из бројних изведених доказа утврђено да је то својство имао, а посебно је суд имао у виду чињеницу да су у том периоду командири станица милиције у САО Славонија, Барања и западни Срем постављани усменим путем, без утврђене процедуре и писаних решења о постављењу, те да је стога чињеница да је фактички обављао ту дужност утврђивана на основу исказа сведока и одбрана окривљених који су у периоду који је наведен у оптужници становали у Ловасу и били очевици конкретних његових радњи и поступака, док је његову одбрану у којој је ту функцију приписивао сада покојном Воркапићу оценио као неуверљиву и животно потпуно нелогичну. О поступању окривљеног Девчића приликом предузимања радњи за које је оглашен кривим изјашњавали су се и окривљени у својим одбранама, а и сведоци чије исказе је суд прихватио јер су били међусобно сагласни, убедљиви и доследни, а које ће суд детаљно анализирати у писменом отпракву пресуде.

Суд је ценио одбране окривљених Крњајића и Девчића у којима су наводили да нису само они учествовали у нападу на Ловас, нити је до тог напада дошло на основу њихових личних одлука, те је нашао да без обзира на чињеницу да су у реализацији напада на Ловас учествовала и друга лица која нису обухваћена оптужницом, таква одбрана не утиче на постојање њихове кривичне одговорности која је индивидуализована јер их је суд и огласио кривима само за радње које су они лично предузимали, при чему суд није овлашћен да поступа ван оквира идентитета оптужбе, нити да се упушта у разлоге због којих неко од лица на која су окривљени указивали током поступка, није обухваћен оптужницом.

Из исказа сведока Радомира Савковића команданта инжињеријског батаљона ваљевске 20. Моторизоване бригаде, Записника израђених минско-експлозивних препрека од 13.10.1991. године, Оперативног извештаја Команде Прве пролетерске гардијске механизоване дивизије, Строго пов.број 3-453 од 14.10.1991. године упућеног Команди Прве војне области и исказа сведока Миодрага Радосављевића који је био Начелник противваздушне одбране Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде, суд је утврдио релевантне чињенице које се тичу околности под којима је постављено минско поље на које су дана 18.10.1991. године вођени цивили хрватске националности.

Из исказа становника Ловаса који су се одазвали јавном позиву за окупљање у дворишту Земљорадничке задруге „Ловас“ 17.10.1991. године, који су испитани у својству сведока утврђено је на који начин је према њима поступано, како им је била ограничена слобода кретања, на који начин су неки од њих физички и психички малтретирани и на који начин су изведени из дворишта задруге и поведени ка минском пољу, док су се о стању и изгледу цивила који су поведени на минско поље изјашњавали и окривљени која су им били оружана пратња до минског поља.

Суд је из одбрана окривљених Дарка Перића, Радована Влајковића, Радисава Јосиповића, Миодрага Димитријевића, Зорана Косијера, Саше Стојановића и Јована Димитријевића у делу у коме су биле сагласне осталим изведеним доказима, исказа сведока који су преживели догађај на минском пољу 18.10.1991. године, медицинске документација о повредама лица која су том приликом повређена, записника о ексхумацији погинулих, утврдио чињенично стање у односу на тачку 3. изреке пресуде.

Окривљени Перић је на основу садржине наређења које му је издао Миодраг Димитријевић, а окривљени Влајковић и Јосиповић су на основу садржине наређења које им је издао окривљени Перић као њихов надређени и информација којима су располагали у вези са планираном акцијом, свакако били свесни његове незаконитости и последица које реализација таквог наређења може да проузрокује у односу на цивилно становништво које је вођено конкретном приликом на минско поље јер се радило о лицима која нису учествовала непосредно у непријатељствима и која су као цивили уживала општу заштиту од опасности које проистичу из војних операција, сходно општеприхваћеним правилима међународног права и ратификованим међународним конвенцијама које су биле саставни део правног поретка.

Суд је ценио одбране окривљених Влајковића, Јосиповића, Стојановића, Косијера и Димитријевића у делу у коме су минимизирали своје улоге конкретном приликом, али их није прихватио налазећи да су неуверљиве и срачунате на избегавање кривичне одговорности јер су за време док су наоружани били оружана пратња колони цивила на

путу од задружног дворишта до минског поља, имали довољно времена да уоче какво је било стање тих цивила, које је њихово својство и да евентуално прибаве додатне информације о разлогу и циљу њиховог вођења на локацију ка којој су се упутили, што они нису учинили, већ су веома истрајно спроводили колону цивила и до краја догађаја који је предмет оптужбе у њему учествовали.

Суд је изменио чињеничноправни опис радњи за које је окривљене огласио кривима, на тај начин што је елиминисао из изреке плеоназме, језичке и граматичке неправилности и свео чињенично-правни опис на законом прописана обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ и уподобио га са утврђеним чињеничним стањем на главном претресу, поштујући у свему субјективни и објективни идентитет оптужбе.

Наиме, суд је у односу на радње за које је огласио кривим окривљене изоставио наводе које је тужилац у оптужници навео, а за које није презентовао доказе, којима такве наводе потврђује.

Суд је изоставио из чињеничноправног описа радње извршења стављене на терет Жељку Крњајићу које се односи на паљење кућа Јосике Ходака, Јосе Кесара, Звонимира Мартиновића и Томислава Балића не због тога што те радње нису доказане, већ из разлога што је суд био лимитиран, јер првостепеном пресудом Кпо2 22/10 од 26.06.2012. године на коју тужилац није изјавио жалбу, окривљени Крњајић није био оглашен кривим због тих радњи, те је суд стога био ограничен забраном повреде начела преиначења на горе и није у односу на окривљеног утврдио неповољније чињенично стање, нити неповољнији чињеничноправни опис радње извршења кривичног дела за које га је огласио кривим, јер на то суд, у овом случају, нема право.

Суд је изменио чињеничноправни опис у односу на радњу за коју је огласио кривим окривљеног Милана Девчића тако што је изоставио наводе који током потступка нису доказани од стране тужиоца, конкретизујући радњу извршења, и то да су у импровизованим, нехигијенским и просторно неусловним затворима у периоду од 10. до 18.10.1991. године били затворени Ивица Филић, Лука Балић, Флоријан Пољак, Иван Ђаковић, Анте Марић и Сениша Костелник, како је то наведено у оптужници Тужилаштва за ратне злочине, јер из доказа који су предложени од стране Тужилаштва то није утврђено. Наиме, Ивица Филић који је саслушан у својству сведока у овом поступку је навео да јесте дана 10.10.1991. године одведен у двориште задруге, али не у затвор који тужилац описује у диспозитиву оптужнице, а наводи да га је истог дана око 17 часова Милан Воркапић пустио да иде кући, те да је наредних дана возио трактор који је скупљао лешеве по селу, док о затварању Луке Балића током поступка није испитан нико ко има сазнања о томе, нити било ко ко има сазнања о његовом боравку у таквом затвору, нити је тужилац предложио сведоке на ту околност, већ су се сведоци изјашњавали о Луки Балићу само у делу који се односио на поступање према њему пре одласка на минско поље дана 17.10.1991. године и 18.10.1991. године. Такође, из изведених доказа није утврђено да је Флоријан Пољак био затворен у неком од затвора који су наведени у оптужници, нити је тужилац предложио доказе на ту околност, а сведок који је предложен од стране Тужилаштва Вера Видић се једино изјашњавала о посредним сазнањима која је имала од свог сурпурга Ивана Видића, који јој је рекао да је са Флоријаном Пољаком скупљао лешеве у Ловасу. У погледу Ивана Ђаковића, Анте Марића и Сенише Костелника, Тужилаштво није предложило ни један доказ из кога произилази да су та лица била у означеном периоду затворена у

просторно неусловном, импровизованом и нехигијенском затвору, а радње које се односе на Петра, Анту и Ђуку Лукетића суд је такође изоставио јер тужилац није предложио доказе којима поткрепљује наводе из оптужнице у овом делу у погледу њиховог затварања у један од два затвора, већ је у оптужници навео, цитирам: „односно накнадно приведени дана 18.10.1991. године оштећени Петар, Анте и Лука, односно не Лука, него Ђука Лукетић“ завршен цитат, који наводи нису у сагласности са радњом извршења описаном у том делу оптужнице.

Суд је у односу на окривљеног Девчића изоставио наводе који се односе на Ђуру Филића и Стипу Долачког и примењивање тортуре према њима, како је наведено у оптужници јер исте по својој садржини и начину предузимањак, онако како их је описао тужилац, не представљају законом прописану радњу извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 КЗ СРЈ. У односу на Антона Кризманића, суд је такође изоставио наводе који се на њега односе, јер детаљном анализом свих изведених доказа није утврђено да је окривљени Девчић предузимао радње које су му у том делу стављене на терет.

Приликом одлучивања о врсти и висини кривичних санкција које ће изрећи окривљенима, суд је ценио све олакшавајуће и отежавајуће околности на страни окривљених, временски континуитет у коме је сваки од окривљених предузимао радње за које је оглашен кривим, истоврсност радњи за које су окривљени који су оглашени кривима под тачком 4. оптужнице предузимали, али је при одмеравању казни био ограничен забраном преиначења на горе, будући да тужилац на претходну првостепену пресуду није изјавио жалбу, па је с тога висина казни на које су окривљени у овом поступку осуђени била лимитирана висином ранијих казни, као и чињеницом да Тужилаштво није доказало све радње које је окривљенима стављају на терет, коју околност је суд морао да узме у обзир приликом одмеравања казни окривљенима.

У односу на тачку 3 која се односи на минско поље, суд је имао у виду чињеницу да су претходном првостепеном пресудом окривљени оглашени кривима у дугом временском распону на казне затвора које се разликују у погледу своје висине, те је узимајући у обзир све релевантне чињенице које се односе на овај догађај, одмрио казне које су наведене данас у изреци пресуде.

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, а преко овог суда.

Детаљније разлоге пресуде, суд ће доставити странкама у писменом отправку. Адвокат Бранко Димић, изволите.

Адвокат Бранко Димић: Адвокат Бранко Димић, бранилац Радисава Јосиповића. Ја молим суд да донесе решење којим ће продужити рок за жалбу са петнаест на тридесет дана због сложености предмета. Хвала.

Председник већа: Само реците у микрофон због транскрипта.

Адвокат Гордана Живановић: Адвокат Гордана Живановић. Такође молим веће да преиначи ову одлуку и донесе решење о продужењу рока на тридесет дана.

Адвокат Бранкица Мајкић: Адвокат Бранкица Мајкић. Молим веће да одобри дужи рок за изјављивање жалбе на данас објављену пресуду.

Адвокат Борис Зорко: Адвокат Борис Зорко. Такође сагласан и придружујем се предлогу колеге Димића.

Адвокат Јасмина Живић: Адвокат Јасмина Живић. Такође сагласна са предлогом колега.

Адвокат Светлана Павловић: Адвокат Светлана Павловић. Такође молим за продужење рока од 15 дана.

Председник већа: И Ви тражите продужење рока, Косијер, је ли тако?

Окривљени Зоран Косијер: Могу нешто да кажем?

Председник већа: Не можете ништа да кажете.

Окривљени Зоран Косијер: Хтео сам да Вас питам, хоћу ли ја добити писмени отправак пресуде?

Председник већа: Добићете.

Констатује се да браниоци окривљених, адвокати Бранко Димић, Гордана Живановић, Бранкица Мајкић, Борис Зорко и Светлана Павловић траже продужење рока за изјављивање жалбе са 15 на 30 дана.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Одобрава се браниоцима Бранку Димићу, Гордани Живановић, Бранкици Мајкић, Борису Зорку и Светлани Павловић рок за изјављивање жалбе у року од 30 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Адвокат Јасмина Живић: Извињавам се суду Јасмини Живић, пошто сам и ја тражила.

Председник већа: Нисам Вас прочитала, извините.

Одобрава се браниоцу окривљеног, адвокату Јасмини Живић рок за изјављивање жалбе у року од 30 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Довршено у 14,51 часова.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА

<

NO. 870